

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 42 (9)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8066

Hommel Adolf, dipl. ing., Wien, Austrija.

Sprava za računanje i određivanje prodajne cene iz date osnovne cene i težine
i za ubeležavanje iste.

Prijava od 29. aprila 1930.

Važi od 1. oktobra 1930.

Pronalazak se odnosi na spravu za računanje i određivanje prodajne cene, koja se ubeležava, čija se tehnička korist sastoji u tome, da se naime u vezi sa vagom za težinu na vrlo prost način brzo i pouzdano iz date osnovne cene i težine pronalazi pripadajuća prodajna cena i istovremeno biva ubeležena odn. u vidu cedulje može biti izdata kupcu robe. Ovo sredstvo sastoji se u tome, da od dve, najbolje, ali ne neophodno, pod pravim uglom koordinate, od kojih jedna, najbolje ordinata, obrazuje skalu osnovne cene, a druga apscisa skalu težine, pomoću jednog nepomičnog i jednog pomičnog štapa, podalci obeju skala budu tako preneseni na treću pomerljivu skalu, koja je upravno pomerljiva, u odnosu na skalu težine, da se na ovoj jedinjoj pomerljivoj skali pokažu sve vrednosti, koje dolaze u obzir, dakle u odnosu na prodaju robe, osnovnu cenu, težinu i prodajnu cenu i pri postavljanju pokretne trake iz hartije, da se ove vrednosti istovremeno mogu preneti (ubeležiti) na hartiju.

Radi objašnjenja pronalaska predstavljen je jedan primer na priloženom nacrtu i to sl. 1 i 2 pokazuju spravu za proračunavanje robe u osnovnoj projekciji pri potpuno šematičkoj predstavi.

Pošto se po pronalasku svi elementi računanja odnose na jednu jedinu skalu i sa nje bivaju očitani, u nacrtu obeležena sa a , to su obe pripadajuće, u primeru

pravouglo koordinatne, naime skala osnovne cene b i skala težine c predstavljene prostim linijama bez unošenja dolećnih vrednosti. Glavna skala a je pomoću dva povlakača 2 tako vođena po osnovnoj ploči d , da se daje pomerati pod pravim uglom u odnosu na osu skale c a s time i paralelno u odnosu na osu skale b . Radi proporcionalnog prenošenja podešavanja glavnog štapa A po skali težine c služi nepomični štاپ e , koji u primeru izvođenja obrazuje samo spojnu liniju krajnjih tačaka skalnih osa b i c . Za očitovanje skale osnovne cene služi štاپ f , koji je pomerljiv upravno na osu skale, pod posredstvom obeju povlakača 3. Za očitovanje računskog podatka tako, da se produkt, koji pripada težini i osnovnoj ceni, bez daljeg isto tako pojavljuje na ručnoj skali a , služi štاپ g , koji je slobodno pokretan u koordinatnoj ravni, koji ima nepomičnu obrtnu tačku h na skalnoj osi c i drugu pomerljivu obrtnu tačku h^1 na štapu f .

Po zakonima proste geometrije označava tada tačka p traženi produkt. U primeru izvođenja štاپ f je podešen na osnovnu cenu 6, što po prilici odgovara ceni po kilogramu određene cene kobasica. Roba je pokazana 400 g, što odgovara presečnoj tački p^1 nepomičnog štapa sa glavnom skalom a . Tada pokazuje štاپ g za računanje u tački p prodajnu cenu od 2,40 marke.

Da bi se sad istovremeno omogućilo

knjiženje (ubeležavanje) odn. izdatak čeka (cedulje), sa povlakačem 2' glavne skale a vezan je valjak i sa ceduljama, koji nosi istu podelu kao glavna skala a , pri čemu pojedini odeljci skale treba da budu razdvojeni perforisanjem i' . Sa pojedinim štapovima su vezani povlakači e' , f' i g' , na kojima su predviđene igle s za pritisak. Prema ovome sa valjka biva odvojena jedna traka i za cedulju na glavnoj skali, zatim se preduzimaju navedena podešavanja i igle se pritisnu rukom ili elektromagnetskim putem ili pak ma na kakav podesan način. Tada se obeležena traka skida sa valjka za cedulje i daje se kupcu ili se pak zadržava kao kontrola. Mogu se takođe upotrebiti i dve trake jedna preko druge ili jedna pored druge, od kojih jedna, kao što je uobičajeno kod kasa za registriranje, ostaje za kontrolu, dok druga biva izdata. Naravno da ceo uređaj, kao kod kasa za registriranje, može biti potpuno automatski izveden tako, da bude potreban samo pritisak prstom, da bi se izvela pravilna podešenost jedne ili više traka za cedulje, dok se pomoću dveju ručica izvršuje podešavanje štapova f i g .

Za mehaničko izvođenje sprave moguća su raznovrsna izvođenja. Koordinatni sistem može biti i kosougli. Štap e može biti u stranu pomeren (kao na sl. 2), ako eventualno leva ivica a skale a treba da bude primenjena za očitavanja pomoću skazaljke 2. Dalje se naročito neglašuje, da sprava za računanje kao takva može biti upotrebljena i bez primene cedulja.

U mestu obeležavanja ciframa osnovne cene robi, može se izvesti prosto obeležavanje m , m' , itd. u koordinatnoj ravni i ovim obeležavanjem da se da značenje, kao kafa, maslo itd. Dalje može na glav-

nom lenjiru a da bude predviđen drugi pokretni lenjir, koji pomećanjem vrši sabiranje ili oduzimanje pojedinih računskih produkata. Ovaj postupak može naravno biti primenjen za cedulje za davanje izvoda. Dalje mogu podešene vrednosti i rezultati računanja da budu preneseni na mehanizam za brojanje, koji istovremeno obrađuje mehanizam za gledanje i za pritisak. Najzad se i pomeranje glavne skale može neposredno izvoditi pomoću vage.

Patentni zahtjevi:

1. Sprava za računanje, naročito u vezi sa vagom, naznačena time, što ima dva pokretna štapa (a i f) paralelno koordinatnim osama, od kojih štap (a) obrazuje glavnu skalu za pokazivanje svih računskih elemenata i rezultata, zatim jedan nepokretni štap (e) za prehošenje podešavanja glavnog štapa (ivice za čitanje) (A) po apscisi (c), koja se s njima ukršta na skalu (a) i štap (g), koji je pokretljiv u koordinatnoj ravni, koji na glavnoj skali (a) pokazuje rezultat računanja.

2. Oblik izvođenja sprave za računanje po zahtevu 1 naznačen time, što je sa glavnim štapom (A) u vezi valjak (l) sa hartijom sa skalom, koja odgovara glavnoj skali i što se na ovoj namotanoj traci radi kontrole ili radi izdavanja vrši obeležavanje podešenih vrednosti i rezultata dobi venih na glavnom štapiu.

3. Oblik izvođenja sprave za računanje po zahtevu 1, naznačen time, što se na mestu tri kretna štapa (e , f , g) upotrebljavaju ili štapovi (m , e , g) pri čem se u prvom slučaju podešava jedinačna cena neposredno na skali (b), u drugom slučaju težina na skali (c).

Fig. 1

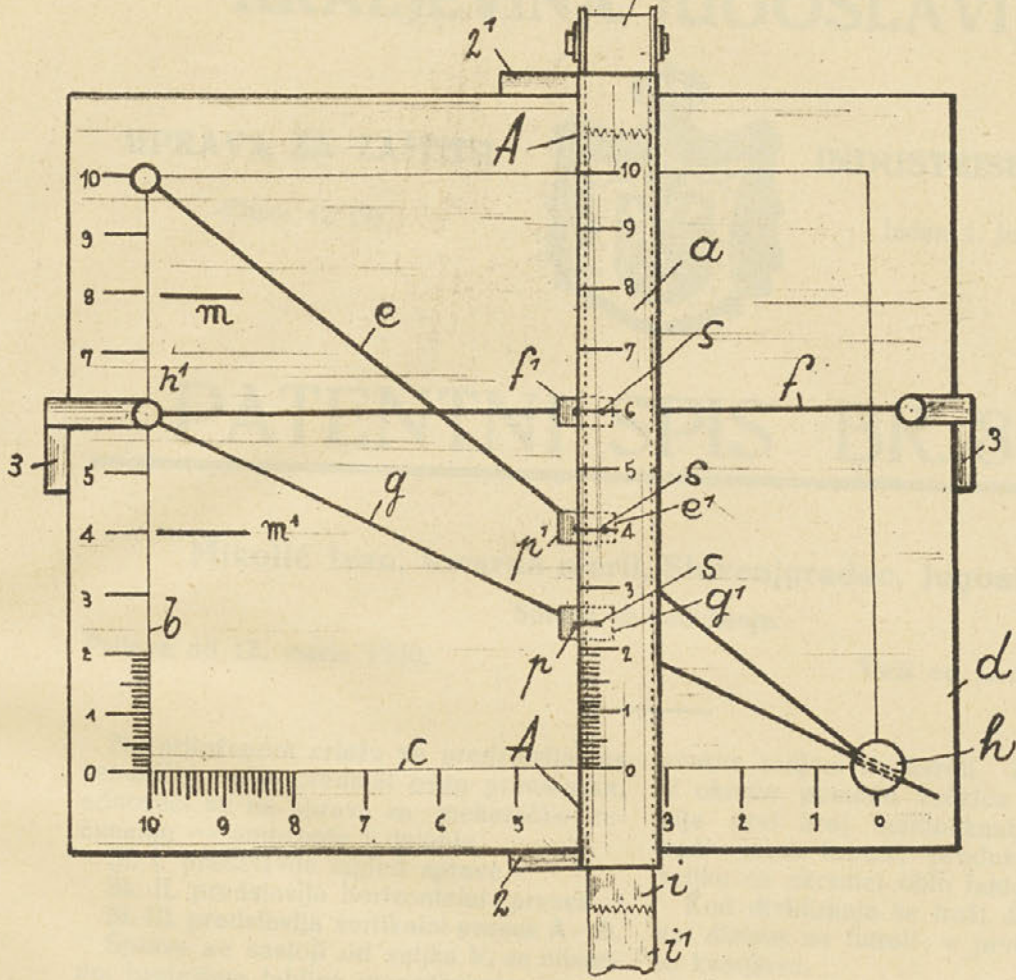

Fig. 2

